

Jordan B Petersons vuxna samtal hypnotiskt

Svenska Dagbladet den 14 augusti 2018

Det hör inte till vanligheterna att jag går på rockkonsert. Ändå besökte min fru och jag Londons jättelika arena O2 i somras för att lyssna till några av vår tids största intellektuella rockstjärnor: filosofen Sam Harris, journalisten Douglas Murray och psykologen Jordan B Peterson. "En kväll, tre läderfåtöljer och en mikrofon", skulle man kunna sammanfatta den sällsamma händelsen.

Harris, Murray och Peterson hör till den lösa grupp liberalkonservativa tänkare som har kallats "the intellectual dark web" och som har nått en masspublik genom framför allt poddar och Youtube-klipp. Harris podd "Waking up" har till exempel en miljon lyssnare per avsnitt.

Vad de sinsemellan mycket olika personerna i nätverket har gemensamt, och som förklarar deras väldiga framgångar, är att de för vuxna samtal som rör sig bortom både de ideologiskt sanktionerade ramarna och det klassiska radioformatets tidsmässiga begränsningar. Samtalen förs fritt och fullföljs till ett naturligt slut. De handlar ofta om kontroversiella ämnen som könsskillnaders och intelligensens biologiska grund och farorna med identitetspolitik, men långtifrån enbart.

I London hade 8 000 människor – unga svenska par som vi, pappor med sina söner och tjejgäng med Petersons bok "12 livsregler" i händerna – betalat dyra pengar för att få höra Harris, Murray och Peterson prata om religionens plats i västerlandet (och fler därtill ser nu efteråt "bootleg"-inspelningar som sprids på internet).

Det enorma suget som finns efter en seriös debatt, där argumenten bedöms vara viktigare än åsikterna, var fascinerande att bevittna på plats. Publikfrågorna höll klass med ett akademiskt seminarium och applåderna var långa och hjärtliga. En hel folkrörelse för större intellektuell frimodighet var representerad.

Särskilt Jordan B Peterson levererade. Med stor inlevelse, och närmast hypnotisk kraft, argumenterade han för sin tankeväckande tes att de kristna religiösa berättelserna, oavsett om de är sanna eller inte, rymmer viktiga moraliska lärdomar om den rätta livsföringen. Lärdomar som inte kan avfärdas som ren vidskepelse.

Konserthallen O2 var en märklig relief till det som sades om andlighet och moral.

Sam Harris, som är uttalad ateist och vars förebild är den romerske filosofen Marcus Aurelius, har en jämförelsevis lågmäld stil. Men inte heller hans idéer följer debattens snitslade banor; ett av hans mest tänkvärda kritiska argument är att religioner nedvärderar det liv vi människor lever på jorden till förmån för löftet om ett liv efter detta. Därmed riskerar vi att glömma varje ögonblicks oerhörda betydelse.

Konserthallen O2 var en märklig relief till det som sades om andlighet och moral. För min fru och mig framstod den i sammanhanget mest som ett slitet tempel tillägnat materialism och ekonomisk egennytta, som förmedlade det deprimerande intrycket att det kanske inte återstår så många värden att bevara eller försvara i väst (något som Douglas Murray har ägnat en hel bok åt, "The strange death of Europe").

Förhoppningsvis kan tänkare som Harris, Murray och Peterson få oss att vakna.

Johan Wennström